

CORBIN REIFF

CHRIS CORNELL
ELÄMÄ

SUOMENTANUT
KIRSI LUOMA

LIKE

Englanninkielinen alkuteos:
Total F*cking Godhead – The Biography of Chris Cornell

Copyright © 2020 by Corbin Reiff
All rights reserved.
Originally published by Post Hill Press, USA.

Suomenkielinen laitos © Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

Kansikuva © Chris Cuffaro
Kannen suunnittelu: Donna McCleer / Tunnel Vizion Media LLC

LIKE

ISBN 978-951-1-39732-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

Paul Fowlerille
Adam Kingille
Tyler Yeomanille
Grant Smithille

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	9
1. luku: Show Me How to Live.....	15
2. luku: Mood for Trouble	38
3. luku: Sub Pop Rock City	64
4. luku: Uskomattoman mielettömän mukiinmenevä.....	88
5. luku: Loud Love	110
6. luku: Call Me a Dog	133
7. luku: Looking California.....	158
8. luku: Swingin' on the Flippity-Flop.....	182
9. luku: Superunknown	203
10. luku: Blow up the Outside World.....	229
11. luku: Wave Goodbye	253
12. luku: Set it Off.....	276
13. luku: Out of Exile	301
14. luku: You Know My Name.....	323
15. luku: Been Away Too Long	343
16. luku: Kukaan ei enää laula niin kuin sinä.....	361
Epilogi	380
Tekijän kiitokset.....	384
Loppuviitteet	387
Hakemisto	409

JOHDANTO

En unohda koskaan sitä kauheaa aamua toukokuun 18. päivänä vuonna 2017. Heräsin vähän ennen seitsemää ja tartuin puheliimeeni. Kun väsyneet silmäni näkivät, kuinka paljon ilmoituksia kännykkääni oli tullut, tajusin heti, että jotain poikkeuksellista oli tapahtunut. Näpyttelin nopeasti salasanan ja mykistyin nähtyäni hirvittävän uutisen.

Chris Cornell oli kuollut.

Istuin monta minuuttia paikoillani järkytyksen lamauttamana. Sitten oloni muuttui kolkoksi ja minua alkoi paleltaa. Kirjoitin noihin aikoihin musiikkiaiheisia juttuja Upproxx-utissivustolle, ja pian sain päätoimittajalta tehtäväkseni koota viestejä ja muistosanoja, joita muut artistit olivat julkaisseet uutisen kuultuaan. Niistä huokui sama syvä suru ja epäusko, jota itsekin tunsin. Se työpäivä kului pää sumussa. Lopetin myöhään iltapäivällä ja lähdin ulos. Kävelin kotikulmillani ”Like a Stone” täysillä kuulokkeissa pauhaten. Yhtäkkiä aloin itkeä, kun kuudentoista vuoden takainen Chris vaikeroi korvissani omaa ”hämähäkinseittistä iltapäiväänsä”.

Fanitin aikoinaan lähestulkoon kaikkea Seattlestä 1990-luvulla tullutta rockia ja etenkin Soundgardenia. Aivan erityisen vaikutuksen nuoreen mieleeni teki ”Black Hole Sunin” karmivan kutkuttava video. Myöhemmin muutin asumaan maan luoteiskolkkaan ja ihastuin yhä enemmän Seattlen musiikilliseen menneisyyteen käydessäni keikoilla sellaisissa paikoissa kuin Paramount, Moore ja Showbox.

Olin nähnyt Chris Cornellin monesti lavalla sekä Soundgardenin jäsenenä että soolokeikoilla Seattlessa ja sen lähitienoilla ja arvosta-

nut hänen taitojaan kerta kerralta enemmän. Vuonna 2015 olin Mad Seasonin keikalla Benaroya Hallissa, kun hän kokosi pitkästä aikaa Temple of the Dogin ja esitti unohtumattoman herkän ja raastavan tulkinnan biisistä ”Call Me a Dog”. Heti perään bändi veti pokkana ”Reach Downin”, ja se oli aivan yhtä järäisyttävä.

Vieläkin huikeampi oli kuitenkin ilta Los Angelesin Ace Hotelissa, missä Chris ja Led Zeppelinin keulahahmo Jimmy Page juttelivat lavalla keskenään kaksi tuntia kitaristilegenda Pagen elämästä ja musiikista. Kaksituhatpäinen yleisö kuunteli korva tarkkana, kun nämä kaksi suuresti ihailemaani muusikkoa rupattelivat ikään kuin paikalla ei olisi ollut ketään muuta. Olisivatpa he perustaneet yhdessä bändin.

Chrisin kuolema vaikutti minuun voimakkaammin kuin yhdenkään julkisuuden henkilön poismeno sitä ennen. Tuntui kuin osa omasta menneisyydestäni olisi repäisty pois. Seuraavina viikkoina kirjoitin juttuja monista muista aiheista, mutten saanut Chris Cornelliä mielestäni. Muistan, miten minua harmitti, että grungesta, Kurt Cobainista, Nirvanasta, Pearl Jamista ja Alice in Chainsista oli kirjoitettu kirjoja vaikka kuinka paljon mutta Chrisistä ei yhtä ainoata ja Soundgardenistakin vain yksi toivottoman vanhentunut biografia. Se tuntui huutavalta vääryydeltä, mutta vielä siinä vaiheessa en arvannut, että juuri minä korjaisin tilanteen.

Olin saanut hiljattain valmiiksi ensimmäisen kirjani, *Lighters in the Skyn*, kun juttelin kustannustoimittajani kanssa Chrisistä ja hän kysäisi minulta: ”Mitä jos kirjoittaisit hänestä kirjan?” Kysymys yllätti minut. Latelin hänelle kaikki ne syyt, joiden vuoksi ajatus oli minusta huono, ja juttu jäi siihen.

Muutamaa viikkoa myöhemmin lensin Los Angelesiin ja kävin viimein jättämässä Chrisille hyvästit Hollywood Forever -hautausmaalla. Kun seisoin tuijottamassa tarkkaan parturoidun nurmikon keskelle upotettua mustaa graniittilevyä, jouduin äkillisen tunnekuohun valtaan. Siinä hetkessä tajusin, että se oli totta. Chris Cornell todella oli poissa.

JOHDANTO

Seuraavana päivänä ajoin lentokentälle kuunnellen koko matkan *Superunknownia* ja *Audioslavea* ja mietin taas, miten väärin oli, ettei niin merkittävä lauluntekijä ja käsittämättömän lahjakas laulaja ollut saanut enempää tunnustusta viime vuosikymmeninä. Kotiin lennettyäni soitin pian kustannustoimittajalleni ja lupasin tehdä sen. Kirjoittaisin elämäkerran Chris Cornellista. Jälkeenpäin ajatellen en tajunnut alkuunkaan, miten paljon aikaa, kovaa työtä ja turhautuneisuutta toimeksianto toisi tullessaan, ja miten henkisesti puhdistava se toisaalta olisi.

Kolmen seuraavan vuoden ajan tein tuskin mitään muuta kuin ajattelin Chris Cornellia, kuuntelin Chris Cornellia, luin Chris Cornellista ja juttelin Chris Cornellin tunteneiden ja häntä rakastaneiden ihmisten kanssa. Lensin New Yorkiin. Lensin Los Angelesiin. Lensin Seattleen monta kertaa kotoani Chicagosta, ja lopulta muutinkin sinne takaisin pysyvästi.

Luin satoja haastatteluja, joita Chris oli antanut kolmenkymmenen vuoden aikana eri elämänvaiheissaan, ja sen lisäksi satoja hänen ystäviensä, bändikavereidensa ja läheistensä haastatteluja päästäkseni perille tästä henkilöstä ja vaikeuksista, joita hän elämässään kohtasi. Katselin satoja tunteja rakeisia keikkataltiointoja ja kuuntelin moneen kertaan lähes jokaisen sävelen, jonka hän ehti elämänsä varrella äänittää. Seattlen kaupunginkirjastosta tuli toinen kotini, kun pyrin kaivamaan arkistoista esiin joka ikisen paperilappusen, joka sisälsi sanan ”Chris”, ”Cornell” tai ”Soundgarden”. Toinen verraton tietolähde oli populaarikulttuurille omistettu MoPOP-museo suullisen historian kokoelmineen. Frank Gehryn suunnittelema rakennus sijaitsee Seattlen 5th Avenuella, ja sen eteen on pystytetty luonnollisen kokoinen pronssipatsas Christistä.

Jututin myös mahdollisimman monia Chrisin tunteneita ihmisiä. Sain kymmenittäin taltioituja haastatteluja hänen yhteistyökumppaneiltaan ja ystäviltaan, ja niiden lisäksi minulla oli lukuisia epävirallisia juttutuokioita hänet parhaiten tunteneiden ihmisten kanssa. Mutta sitä mukaa kun Chrisiin ja hänen perikuntaansa liit-

tyvät oikeudelliset erimielisyydet kärjistyivät, väheni myös ihmisten halukkuus puhua hänestä. Kuukausikaupalla suunnitelmassa olleita haastatteluja siirrettiin ja lopulta peruttiin kokonaan. Henkilöt, jotka olivat olleet innokkaita kertomaan muistojaan ja tarjoamaan lisätietoja, eivät enää vastanneet tekstiviesteihini, puheluihini eivätkä sähköposteihini.

Se oli kieltämättä turhauttavaa, mutta toimittuani aikoinaan oikeusavustajana Yhdysvaltain maavoimissa ymmärsin, ettei mikään vaienna ihmisiä niin tehokkaasti kuin käräjille joutumisen pelko. Ei näyttänyt kovinkaan todennäköiseltä, että näiden ristiriitojen taustalla olleet kysymykset ratkeaisivat lähiaikoina, mutten luopunut toivosta. En kannan kaunaa vaiti pysyneille, ja niille, jotka suostuivat juttelemaan, olen ikuisesti kiitollinen.

Siinä vaiheessa olisin kai voinut luovuttaa ajatellen, ettei koko projekti ollut kaiken sen vaivan arvoinen ja että ilman Soundgardenin, Audioslaven ja Temple of the Dogin jäsenten ja Chrisin perikunnan suoraa tukea minulla ei kenties olisi tarpeeksi aineksia, joiden pohjalta Chrisin tarinan voisi kertoa. Tarkasteltuani Chrisin haastatteluja uudelleen tajusin kuitenkin, että voin luoda valtavan laajan katsauksen hänen elämäänsä nojautuen pelkästään hänen omiin sanoihinsa ja muistoihinsa. Kun poimin pätkän *Rocketin* 1980-luvun lopulla tekemästä haastattelusta ja yhdistin sen Howard Sternin haastattelusta löytyneeseen sitaattiin, tarina alkoi hiljalleen hahmottua. Chris ei ehtinyt itse kirjoittaa omaelämäkerta, mutta arvelin, että pystyisin kokoamaan eheän kertomuksen hänen elämästään, kun oikein yrittäisin. En antanut periksi.

Tämä ei ole Chris Cornellin virallinen auktorisoitu elämäkerta eikä Soundgardenin historiikki. Tärkeintä Chris Cornellille, perheen lisäksi, oli musiikki. Sama pätee pitkälti minuun, ja keskityinkin ennen muuta siihen.

Tämä on kertomus verrattoman lahjakkaasta laulajasta ja laulun-tekijästä, joka tuli Yhdysvaltojen luoteisosan ankeimmasta kolkasta ja vaikutti osaltaan kokonaisen sukupolven omaksuma soundiin

JOHDANTO

ja estetiikkaan. Tämä on kertomus siitä, miten, missä ja miksi hän tuli luoneeksi niin monta aikakautensa tärkeimpiin lukeutuvaa kappaletta ja albumia. Tämä on kertomus miehestä, joka kamppaili vuosikausia riippuvuuksien ja masennuksen kanssa, ehti jo päästä kuiville, mutta kohtasi traagisen lopun.

”Chrisissä on paljon sellaista, mitä ihmiset eivät tiedä”, Soundgardenin kitaristi Kim Thayil sanoi minulle kerran. ”Hänellä ei ollut suurta taakkaa harteillaan. Eli hän ei pitänyt elämässä mukanaan mitenkään paljon asioita tai materiaa tai ihmissuhteita. Hän oli siinä mielessä aika vapaa. Hän matkusti kevyesti.”¹

Tämä on kertomus Chris Cornellista, ja olen kirjoittanut sen niin rehellisesti, täsmällisesti ja myötäeläen kuin suinkin osaan.

1. LUKU

SHOW ME HOW TO LIVE

Ei hän niitä levyjä varastanut. Hän pelasti ne. Chris Cornellin ystävällä ja naapurilla, pojalla nimeltä John Zimmer, oli iso-veli, joka oli joutunut vanhempiansa kanssa napit vastakkain ja saanut lähtöpassin kotoaan. Zimmerit pakkasivat poikansa tavarat laatikoihin, myös hänen vinyylilevynsä, ja varastoivat ne talon kylmänkosteaan kellariin. Se oli tuhoisa ratkaisu sateisuudesta tunnetussa Seattlessa.

Kävi niin kuin odottaa saattoi. Myrskyn tuoma rankkasade tulvi kellariin ja kasteli karkotetun veljen mittavan albumikokoelman läpimäräksi. Levyläjien joukossa oli lähes täydellinen sarja Beatlesin albumeita ja kokoelmia keräämässä hometta ja odottamassa, että joku kärräisi koko roskan tunkiolle. Zimmerien varhaiskypsän kahdeksanvuotiaan naapurin oli estettävä tämä hirmuinen vääryys, ja niinpä hän... korjasi ne parempaan talteen.

Chris vei vinyylिकासan kotiinsa, heitti pois kostuneet pahvikannet, putsasi levyt ja laittoi niiden väleihin paperipyyhkeitä, jotta ne kuivuisivat. Ja sitten hän kuunteli. Kului tunteja. Sitten päiviä. Sitten viikkoja. Hän ei vain saanut kyllikseen. ”Yli vuoteen en kuunnellut mitään muuta kuin Beatlesia”, hän kertoi. ”Se oli minun musiikkiopistoni.”²

Chris istui yksin huoneessaan pienen kannettavan levysoitti-

mensa kanssa ja antoi Beatlesin johdattaa hänet johonkin uuteen. Noihin tiheisiin sateen läikittämiin uriin oli vangittuna kokonainen äänten ja tunteiden universumi, jollaista hän ei ollut osannut edes kuvitella. Lauluja rakkaudesta, kaipuusta, hulluttelusta, ystävyystä, mustekaloista ja keltaisesta sukellusveneestä. Päivästä toiseen hän halusi vain laittaa aivot narikkaan, rentoutua ja antautua virran vietäväksi.

”Olin ihan tavallinen skidi”, hän muisteli. ”Juoksentelin ulkona kavereiden kanssa mutta vietin myös paljon aikaa yksikseni kuunnellen näitä levyjä. Laitoin aina uuden albumin soimaan, ensin toisen puolen ja sitten toisen.”³ Mitä enemmän Chris kuunteli Johnia, Paulia, Georgea ja Ringoa, sitä enemmän hän lumoutui. Hän alkoi miettiä: *Miten he tekivät tämän? Miten he kirjoittivat laulujen sanat ja melodiat? Miten he tallensivat ne äänet, joita näiltä kiiltävän mustilta kiekkoilta kuului? Miksi se kuulosti ja tuntui niin hemmetin hyvältä?* Ja sitten hän alkoi miettiä tarkemmin tätä Liverpoolista ponnistanutta nelikkoa.

Jokaisellahan on oma lempibeatlensa, ja Chrisillä se oli piste-
liään älykäs John Lennon. Tästä silmälasipäisestä laulun tekijästä tuli hänen sankarinsa. Chrisin oma isä Ed oli etäinen hahmo. Suhde etääntyi entisestään, kun vanhemmat vuosia myöhemmin erosivat, ja lopulta isä katosi Chrisin elämästä kokonaan. Läheisen isähahmon puuttuessa Chris joutui hakemaan esikuvansa muualta. John Lennon oli vuoroin kaheli, kiivas ja sisäänpäin kääntynyt, ja siinä oli jotain, mihin hän saattoi samastua.

Ja kuitenkin kaikista Fab Fourin maailmaa järjestyttäneistä sävellyksistä voimakkaimmin häneen vetosi Paul McCartneyn ”Hey Jude”. Tuo biisi ”Naa-Na-Naa-Naa” -hokemineen laukaisi hänessä joka kerta oudon euforian, ja sitä oli suorastaan pakko soittaa uudelleen ja uudelleen. Chris oli löytänyt sattumalta elämäänsä jotain uutta ja kiehtovaa, ja hän halusi luonnollisesti päästä kertomaan siitä ystävilleen ja koulukavereilleen. Kun kukin oppilas sai tehtäväkseen esitellä tunnilla jonkin esineen, hän ajatteli tilaisuutensa tulleen.

Chris puristi ”Hey Jude” -sinkkua ylpeänä käsissään valmiina ojentamaan sen opettajalle johdattaakseen luokkatoverinsa näiden taianomaisten äänten maailmaan. Mutta luettuuan, mitä seiskatuomaisen vinyyliekikon keskiössä luki, opettaja kieltäytyi soittamasta sitä. Se oli julma isku, eikä Chris voinut käsittää, mihin päätös perustui. Ehkäpä syynä oli laulun pituus, sillä se kesti yli seitsemän minuuttia. Tai sitten se, miten Paul villiintyy huutamaan Juden nimeä. Tai ehkä biisi oli liian kaukana tyyppillisistä lasten rallatuksista, joita opettaja yleensä luokalle soitti. Oli syy mikä hyvänsä, tyrmäys otti koville.

Opettajan tyyli tuomio saattoi hyvinkin tehdä Beatlesista Chrisille entistä tärkeämmän. Beatles antoi hänelle käsityksen siitä, miltä rockbändin kuuluu näyttää, miten sen kuuluu käyttäytyä ja mitä se voi saada yhdessä aikaan. Beatles opetti hänelle, että laulaa voi ihan mistä vain. Sallittuja aiheita ovat yhtä lailla kädestä pitäminen, vallankumous, verot, mustarastaat, lsd, pokkarit ja jopa tiellä peuhaaminen. Beatlesilta hän oppi, ettei ollut ainoastaan sallittua muuttaa soundiaan ja tyyliään joka levyllä. Oman musiikillisen suunnan etsiminen oli arvo sinänsä.

Vuoden mittaisten Beatles-opintojensa myötä Chris oivalsi itsensä jotain olennaista, mikä pysyi muuttumattomana koko hänen 52-vuotisen elämänsä ajan. ”Saan musasta paljon paremmin kiinni kuin mistään muusta”, hän selitti. ”Kaikki muu on piilossa sumuverhon takana.”⁴

***

Christopher John Boyle saapui tähän maailmaan kurkku suorana huutaen Seattlessa Washingtonin osavaltiossa heinäkuun 20. päivänä vuonna 1964. Sattumalta vain kuukautta myöhemmin Beatles soitti ensimmäistä kertaa hänen kotikaupungissaan. Isä Edward Boyle oli farmaseutti. Karen Boyle pysyi kotiäitinä suunnilleen siihen asti, kun Chris oli kuusivuotias, ja hakeutui sen jälkeen milloin minkäkin

alan töihin. Vuoden 1975 tienoilla hän innostui numerologiasta ja alkoi ennustaa työkseen.

”Kasvoin hyvin stoalaisessa perheessä asuinalueella, jolle oli keskittynyt irlantilaistaustaisia katolisia ja joka oli täynnä vaiteliaita ja onnettoman tuntuksia aikuisia”, Chris kertoi. ”Moni meistä kamppaili samojen vaikeuksien kanssa: oli aito halu löytää yhteys ystäviin, perheenjäseniin, keneen tahansa, mutta kykyä siihen ei ollut.”⁵

Chris oli suuren katolilaisperheen neljäs lapsi ja nuorin poika. Hänellä oli kaksi veljeä, Peter ja Patrick, ja kolme siskoja, Katy, Maggie ja Suzy. Chrisin tullessa maailmaan vanhemmilla oli jo sen verran kokemusta lastenkasvatuksesta, etteivät he pitäneet hänen puuhiaan kovinkaan tarkkaan silmällä. Monien sen ajan lasten tapaan hän sai seikkailla mielin määrin omalla asuinalueellaan Greenwoodissa, ja hän myös otti vapaudestaan kaiken irti.

Chris kuvasi toisinaan varhaisimpia lapsuusvuosiaan Huckleberry Finn -tyyppisin sanakäantein. ”Sain tehdä aika lailla mitä huvittaa, kunhan en tullut poliisikyydillä kotiin”, hän sanoi.⁶ Hänen kasvuympäristönsä poikkesi kuitenkin melkoisesti Mark Twainin kirjojen sisällissotaa edeltävien vuosien etelävaltioista. Seattlessa elettiin 1960-luvulla kihisevän kasvun aikaa.

Vain kaksi vuotta ennen hänen syntymäänsä kaupunki sai järjestettäväkseen maailmannäyttelyn, jota varten rakennettiin kuuluisa monorail ja Space Needle -torni, Seattlen tärkeitä symboleja molemmat. Kasvusta oli kiittäminen pitkälti alueen suurinta työnantajaa Boeingia, joka työllisti parhaimmillaan kahdeksankymmentätuhatta ihmistä. Lentokoneiden valmistus toi työntekijöille perheineen sen verran tuloja, että keskustaa ympäröivät esikaupunkialueet paisuivat, kun yhä uudet pariskunnat hankkivat itselleen kodin ja perustivat perheen.

Chrisin kotikulmat Greenwoodissa vilisivät kaikenikäisiä poikia ja tyttöjä, joita kaikkia kiinnostivat samat sarjakuvat, kuten *Kip-parikalle* ja *Speed Racer*, ja samanlainen musiikki. Asukkaat olivat

pääosin valkoisia. Alue ei ollut varsinaisesti esikaupunkia muttei keskustaakaan. Chrisillä riitti kavereita, mutta hän viihtyi hyvin myös omissa oloissaan. Usein hän häipyi metsään ja vietti kokonaisen iltapäivän omassa ylhäisessä yksinäisyydessään vaellellen kodin läheisessä Carkeek Parkissa. Siellä kosteissa tiheiköissä mahtavien havupuiden keskellä hänen mielensä lepäsi. Jos musiikki oli hänen ensirakkautensa, aivan sen kannoilla tuli luonto.

Chris oli luonteeltaan introvertti. Hän paljasti harvoin muille todellisia tunteitaan, eikä ainakaan hänen isäänsä kiinnostanut niistä kuullakaan. Edward Boyle oli väkivaltaan taipuvainen alkoholisti. Boylen perheen kotona toistui sama, suoraviivainen kuvio. Edward tuli töistä kotiin, kaatoi itselleen ison lasillisen bourbonia ja istui sen jälkeen tuntikausia lempituolissaan. ”Hän ei puhunut kenellekään, ja jos hän jotain sanoi, silloin tiesi olevansa kusessa”, Chris muisteli. ”Jos hänen suustaan kuuli sanankin, oli parasta juosta helvetin lujaa, koska silloin oli onnistunut suuttuttamaan hänet jotenkin.”⁷

”Isäni oli juoppo tyranni ja fyysisesti väkivaltainen mies, joka hakkasi armotta minua ja veljiäni”, Chrisin veli Peter kirjoitti.⁸

”Hän ei ollut lempeä. Hän ei osoittanut rakkautta. Hänen suustaan ei kuulunut kohteliaisuuksia eikä ylistystä, ei minkäänlaista kehua. Ohjenuoriamme olivat iskut, rangaistukset ja iva. Ne muokkasivat meitä ja kasvattivat meistä ahdistuneita aikuisia.”⁹ Chrisin isäsuhde oli niin vaikea, että kun vanhemmat viimein muuttivat erilleen, hän vaihtoi vanhan sukunimensä ”Boylen” äitinsä tyttönimeen ”Cornelliin”. Muut sisarukset tekivät samoin.

Chrisin lapsuus ei kuitenkaan ollut aivan pelkkää pettymystä, yksinoloa ja paha mieltä. Väliin mahtui myös onnellisia aikoja. Hän pääsi käymään Los Angelesin Disneylandissa kahdesti, ensin yhdeksän- ja sitten yksitoistavuotiaana, ja muisteli noita matkoja aina lämpimästi. Etelän auringonpaiste ja uima-altaat olivat valovuosien päässä Seattlen synkkyydestä, ja hän nautti täysin rinnoin huvipuistoajeluista ja iloisesta tunnelmasta. ”Muistan että yhdeksänvuotiaana elämä oli haus Kempaa, koska en ollut vielä masentunut”,

hän kertoi. ”Yksitoistavuotiaana sitä vain herää jonain aamuna ja yhtäkkiä kaikki tuntuu ikävältä.”¹⁰

Chrisin opintie alkoi, kun vanhemmat laittoivat hänet katoliseen kouluun, jota käytiin päiväkotii-ikäisestä kahdeksanteen luokkaan. Koulun nimi oli Christ the King, ja se sijaitsi suoraan kotia vastapäätä. Chris saattoi heittää kiven kotitalonsa verannalta kadun yli ja osua koulurakennuksen kylkeen. Hän inhosi koulua alusta asti. Jo aikaiset aamuherätykset itsessään olivat kamalia, mutta vielä pahempaa oli, että kaikki oppilaat haluttiin pakottaa samaan muottiin. Katolisen koulun tuomitseva ilmapiiri ja tiukka järjestys eivät olleet hänelle mieleen. ”Kaikkia arvioidaan samoin kriteerein ja kaikki pakotetaan toimimaan samoin”, hän valitti. ”Päällä piti olla samanlaiset vaatteet. Kaikki oli samanlaista.”¹¹

Kouluaineista matematiikka, äidinkieli ja historia eivät herättäneet hänessä erityistä ihastusta, mutta kiinnostus musiikkiin säilyi. Karen Boyle huomasi lopulta poikansa viehtymyksen äänten maailmaan ja osti kodin kellariin pensselillä mustaksi suditun pianon Chrisin ollessa noin kahdeksanvuotias. Soitin herätti Chrisin uteliaisuuden. Hän ei tiennyt soittamisen säännöistä mitään eikä erottanut C-duuria e-mollista mutta alkoi saman tien tapailla melodioita pianon valkeilla ja mustilla koskettimilla. Tällä vaatimattomalla soittimella hän teki ensimmäiset sävellyskokeilunsa liittämällä kahden ja kolmen sävelen sointuja peräjälkeen, ja tuloksena oli jotain esoteerista, atonaalista ja synkeää.

Yksi Chrisin opettaja kiinnitti huomiota hänen varhaisiin laulun-tekoyrityksiinsä ja vei hänet Washingtonin yliopistossa järjestettyyn opettajakonferenssiin esitelläkseen hänen luomustaan esimerkkinä siitä, miten lapsi voi säveltää, vaikkei ole saanut muodollista musiikinopetusta. Siihen asti Chris oli ollut keskinkertainen oppilas, joka ei älykkyystään huolimatta erottunut luokassa edukseen. Nyt hänet alettiin huomata.

”Se taisi olla ratkaiseva hetki”, hän sanoi *Rolling Stonen* haastattelussa.¹² ”Musiikinopettaja soitti pianolla asteikon ja pyysi minua

laulamaan sen. Hän halusi selvittää, onko minulla sävelkorvaa. Muistan kun lauloin sen asteikon, ja se nainen pomppasi melkein ilmaan palliltaan ja tuijotti minua. Se jäi mieleen, koska se oli ensimmäinen kerta, kun niin tapahtui. Kukaan ei ollut koskaan katsonut minua niin.”

Chris sai kokea Christ the Kingissä ensi kerran, miten jännittävää on laulaa yleisön edessä. Kuutosluokalla hän ilmoittautui koulun kykykilpailuun ja lauloi kappaleen ”One Tin Soldier” luokkatoverin säestäessä esitystä pianolla. Kuusikymmenluvulla sävelletty ja alun perin kanadalaisen popyhtyeen The Original Casten levyttämä biisi oli aikanaan pienoinen hitti Kanadassa. Yhdysvalloissa suosioon nousi vasta rockyhtye Covenin vuonna 1971 levyttämä coverversio, joka soi elokuvassa *Billy Jack*. Chrisin tulkinta sai hyvän vastaanoton. Esitys oli kaiken kaikkiaan menestys, ja jotkut opettajat liikuttuivat kyyneliin.

Karen ilmoitti lopulta poikansa pianotunneille, mutta tämä kylästy nopeasti ja jätti homman sikseen. Chrisin intoa tuskin lisäsi se, että hän sai opettajakseen valkohapsisen rouvan, joka ei sulattanut pojan huumoria ja vaikutti muutenkin tympeältä. Soittotunnit olivat kaukana siitä luomisen vapaudesta, joka Chrisiä oli pianossa alun perin viehättänyt. Ne toivat kaavamaisuudessaan mieleen koulun. Harjoittelussa ei tuntunut olevan mitään luovaa. Se oli kuin läksyjen tekoa. Ja kun murrosikä alkoi tarvella hänen kimakkaa kuoropoi-kamaista ääntään, laulaminenkin sai jäädä.

Jälkeenpäin pianotuntien lopettaminen kadutti Chrisiä – etenkin kolme vuotta myöhemmin, kun hän sattui näkemään eräässä luokkahuoneessa tytön, joka oli aloittanut tunnit samoihin aikoihin ja soitti nyt monimutkaista Queenin biisiä tuosta noin vain. Chris yritti aloittaa uudelleen muodolliset musiikkiopinnot kolmissakymmenissään mutta luovutti. ”Se oli vielä vaikeampaa kuin muistin”, hän sanoi. ”Periaatteessa kyllä ymmärrän ne jutut mutta olen jo oppinut tekemään musiikkia ilman erityistä kieltä ja homma sujuu sillä tavoin hyvin ja nopeasti.”¹³

Vaikka muodolliset musiikkiopinnot jäivätkin puuttumaan, Chris innostui elämänsä mittaan useista eri soittimista. Hän tarttui jo varhain veljensä Peterin kitaraan ja aikansa sen kimpussa touhuttuaan onnistui soittamaan John Denverin biisin ”Sunshine on My Shoulders”. Tuskin on sattumaa, että laulun aiheena on vastustamaton halu nauttia luonnon kauneudesta.

Kuitenkin vasta rumpusetin taakse istuttuaan hän löysi todella tiensä musiikkiin. Äiti ei hevin päästänyt rumpuja kattonsa alle. Pelkkä ajatuskin tomien räimeestä ja symbaalien räminästä hirvitti häntä, mutta tarpeeksi pitkään maaniteltuaan Chris sai hänet taituteltua ostamaan yhden virvelin mätkittäväkseen. Onnistuttuaan säästämään kokoon viisikymmentä dollaria Chris osti itse loput rumpusetistä käytettynä yhdeltä tutultaan ja alkoi jäljitellä kömpelösti Phil Ruddin rumpuosuuksia AC/DC:n levyiltä.

Rumpujen soittaminen tuntui alusta asti palkitsevalta. Kunnan kakofoniaan ei tarvittu sointuja, asteikkoja eikä sävellajeja. Riitti kun takoi pinkeää polyeteenikalvoa puukapulalla. Se toi tyydytystä ja avasi Chrisin mielessä uusia ovia. ”Löysin paikkani, ja se tapahtui melkein yhdessä yössä”, hän sanoi.¹⁴ ”Tunsin selvästi, että se oli minun juttuni. Olin löytänyt itseni.” Se oli toistaiseksi ratkaisevin askel hänen tiellään muusikoksi.

Seattle oli saanut nauttia pitkään toista maailmansotaa seuranneesta nousukaudesta, mutta 1970-luvun alkaessa kaupunki oli tuhoisan pudotuksen partaalla. Boeing vähensi työvoimaansa lähes 50 000 hengellä vuosina 1970–1971, kun yhtiön ylääänikoneiden tuotantosuunnitelmat peruuntuivat. Työttömyys ampaisi kahteentoista prosenttiin, ja alueelta lähti paljon väkeä muualle työnhakuun. Terästyöläisten liiton alueosasto kiteytti osuvasti aikakauden tunnot SeaTac-lentoaseman tuntumaan sijoitulla piruilevalla tienvarsimainoksellaan. ”Voisiko Seattlesta viimeisenä lähtevä sammuttaa valot”, plakaatissa pyydettiin. Sosiaalinen pahoinvointi lisääntyi, ja kaikenlainen rappio alkoi nostaa päätään. Jopa yläasteikäisen oli helppo saada käsiinsä huumeita,

ja ne houkuttelivat myös murrosiän kynnyksellä olevaa Chrisiä.

Yhdentoista ja neljäntoista ikävuoden välillä Chris kokeili monenlaisia laittomia aineita lähes päivittäin. Pilveä, pillereitä, alkoholia – millä ikinä hän pääsikin toisenlaiseen mielentilaan. Chrisin esikaupunkimaailmassa Pohjois-Seattlessa kaikenlaiset aineet saivat liikkua nuorten keskuudessa vapaasti. Asiaan ei kiinnitetty huomiota tai se hyväksyttiin sellaisenaan. Kukaan ei miettinyt seurauksia.

”Kävelin kerran yhden kellarinikkunan ohi, ja joku tyyppi, jolla oli valtavan pöyheä Lynyrd Skynyrd -tyylinen tukka ja pukinparta ja viikset, oli siinä ikkunassa ruisku kädessä ja ruiskautti jotain minua päin”, Chris kertoi podcasteri Marc Maronille. ”En edes tiedä, mitä se oli, mutta se lensi suunnilleen viiden metrin päähän ja yritin siinä sitten väistää sitä. Että sellaista väkeä asui kotikulmillani.”¹⁵

Marihuanaa riitti, ja myös hallusinogeenejä sai hankittua melko helposti. Kaikilla tuntui olevan vähintään yksi isovelji, joka pyöritti kaikessa hiljaisuudessa omaa rohdoskauppaa takapihallaan. Mihinkään valaistumiseen tällä kaikella ei tähdätty. Tärkeintä oli paeta arjen ankeutta.

Varhaisista laittomista kokeiluistaan huolimatta Chris ei joutunut sen pahempiin hankaluuksiin. ”Jotenkin olen aina osannut ottaa jalat alleni juuri ennen kuin kaikki kaverini joutuvat poseen”, hän sanoi. ”Minua ei ole ikinä otettu kiinni enkä ole joutunut poliisi-auton kyytiin, mutta olen kyllä ollut kadun toisella puolella, kun kaverini ovat jääneet kiinni.”¹⁶

Chrisillä oli myös salainen ase, joka suojeli häntä auktoriteetti-hahmojen epämieluisalta huomiolta: lapsenomainen ulkonäkö. Useimmat opettajat eivät suostuneet uskomaan, että ujosti hymyilevä pulleapokkinen Christopher Boyle tummine kutreineen ja hohtavan koboltinsinisine silmineen voisi tulla tunnille pää aivan sekaisin. Vaikka tuo piirre toi hänelle tiettyä etua, se myös harmitti häntä, ja myöhemmin Soundgarden-aikoinaan hän tekikin siitä biisin ”Never Named”. ”Näytin aina paljon ikäistäni nuoremmalta,

vaikka en olisi halunnut”, hän selitti. ”Pystyin ihan huoletta tekemään kaikkea täysin älytöntä, kuten menemään kouluun helvetin pilvessä, eikä kukaan tajunnut mitään, koska en näyttänyt sellaiselta tyypiltä.”¹⁷

Suunnilleen noihin aikoihin Chrisin vanhemmat lopulta erosivat. Ero astui voimaan 8. päivänä tammikuuta 1979 hänen ollessaan viisitoistavuotias. Pian sen jälkeen Chris muutti asumaan isovanhempiensa luo ja kurinpito höltyi entisestään. ”Kuuluimme aiemmin ylempään keskiluokkaan, mutta vanhempien eron jälkeen olimme enää hädin tuskin keskiluokkaa”, hän kertoi. ”Minun oli helppo huolehtia itse itsestäni. Tykkäsin olla riippumaton.”¹⁸

Kun kukaan ei katsonut kunnolla Chrisin perään, hän jatkoi huumekekeilujaan. Joskus hän jopa pölli isovanhempiensa reseptillä ostamat Benadryl-allergialääkkeet ja vaihtoi ne koulussa kovempiin aineisiin. Vasta traumaattinen kokemus PCP:n kanssa sai hänet lopulta jättämään päihteet. Kokemus oli niin pelottava, että se varjosti hänen elämäänsä pari seuraavaa vuotta, eikä hän toipunut siitä täysin ikinä. Chris viittasi usein noihin aikoihin elämänsä aallonpohjana. ”Sain paniikkihäiriön enkä tietenkään kertonut kenellekään, mistä oli kysymys”, hän sanoi. ”Ei sitä mennä niin vain sanomaan isälle tai lääkärille, että polttelin PCP:tä ja nyt tuntuu pahalta.”¹⁹

Chrisin elämäntyylä muuttui lähes kertaaheittomaisesti. Hän lakkasi käymästä ulkona. Hän otti etäisyyttä ihmisiin, jotka olisivat voineet houkutella hänet jälleen huonoille teille, ja alkoi viettää eristäytyneempää elämää kuin koskaan aiemmin. ”Olin pari vuotta aika lailla agorafobinen enkä ollut tekemisissä kenenkään kanssa”, hän muisteli. ”En jutellut kenenkään kanssa, eikä minulla ollut yhtään kaveria. Kaikki frendini sekoilivat edelleen huumeiden kanssa, eikä minulla ollut heidän kanssaan mitään yhteistä.”²⁰

Koulu tuotti vieläkin enemmän vaikeuksia, ja Chris jätti kahdeksannen luokan kesken. Pänttäminen ei kiinnostanut, ja oppitunneilla hän antoi mieluummin mielikuvituksensa lentää kuin

keskittyi opettajan jaarituksiin. ”Sain isältä sapiskaa, koska kokeissa olin aina luokan parhaita mutta läksyt jäivät tekemättä”, hän sanoi. ”Koulujutut eivät sujuneet ollenkaan, koska en vain pystynyt istumaan paikoillani ja hoitamaan hommaa niin kuin olisi pitänyt. Se suututti minua tosi paljon.”²¹

Chris yritti päästä uudelleen kiinni opintoihin, mutta turhaan. Hän kokeili erikoislukiota, joka oli eräänlainen väliasema koulu-tiensä hukanneille ongelmanuorille ja jossa jokainen sai edetä omaan tahtiinsa, mutta sekään ei innostanut. Viimein hän päätti suorittaa vain lukion päättökokeen ja jättää viralliset opintonsa siihen.

Koulunpenkillä istumisen sijaan hän suoritti epävirallista tohtorintutkintoa rock and rollin saralla. Chris kuunteli lähes jatkuvalla syötöllä populaarimusiikkia, lähinnä klassista rockia. Suosikkilistalla olivat muun muassa Alice Cooperin *Billion Dollar Babies*, Pink Floydin *Dark Side of the Moon*, *Led Zeppelin IV*, Black Sabbath, Van Halen, Uriah Heep, Iron Butterfly, ELP, Jimi Hendrix. Hän ahmi kaiken, mitä suinkin sai käsiinsä.

Yksi hänen suosikeistaan oli kanadalainen progebändi Rush. Usein hän asetti kaksi isoa kaiutinta vastakkain, heitti niiden päälle peiton, poltti pilveä ja kuunteli peiton alla täysillä 2112:n tai *Caress of Steelin* ykköspuolta. Kun *Signals* ilmestyi vuonna 1982, Chris kavereineen oli jo keskiyöllä passissa Tower Recordsin myymälän edessä saadakseen levyn saman tien. Pitkänä ja atleettisena hän pelasi jonkin aikaa korisjoukkueessa, mutta kolmen pisteen heitot eivät jaksaneet kiehtoa häntä läheskään niin paljon kuin Neil Peartin monimutkaiset rumpukuviot ja nokkelat sanaleikit.

Toisinaan hän uskaltautui autotallistaan ulkomaailmaan kokemaan musiikkia livenä. Kaikkein ensimmäinen keikkaelämys, David Bowien häikäisevä esiintyminen Seattle Center Coliseumissa 3. helmikuuta 1976, teki valtavan vaikutuksen yksitoistavuotiaaseen Chrisiin. Entinen Ziggy Stardust, joka oli valkaissut hiuksensa ja eli parhailaan Thin White Duke -kauttaan, esitti kappaleita uusim-

malta albumiltaan *Station to Station*. ”Kun näin hänet sellaisena, ajattelin että ahaa, ihminen voi siis olla kuka tahansa. Voi elää vaikka sata eri elämää. Voi luoda itselleen jonkin hahmon ja vaihtaa sitä halutessaan. Hän todisti, että se toimii.”²²

Chris olisi mielellään nähnyt livenä enemmänkin bändejä, joihin oli ihastunut kuultuaan niitä radiosta, mutta esteeksi muodostui iän lisäksi se, että Seattle oli niin kaukana muista suurista markkina-alueista. Monien senaikaisten suurnimien ei ollut taloudellisesti kannattavaa vaivautua maan etäiseen luoteiskolkkaan. Hän ei kuitenkaan lannistunut, vaan istui usein klubien ulkopuolella, kurkisteli sisään ikkunoista ja yritti kuulla edes jotakin. Hän oli yöperhonen, ja rock and roll oli liekki.

Chris törmäsi klassiseen rockiin kaikkialla. Joka naapurin hyllyssä näytti olevan näitä levyjä kuin hyvästä mausta kielivinä pokaaleina. Mutta niin paljon kuin hän niistä nauttikin, niissä oli myös jotain vieraannuttavaa. Eddie Van Halenin, John Bonhamin ja Jimi Hendrixin tapaiset rockjumalat olivat lahjakkuudessaan ja taituruudessaan niin mystisiä ja ylivoimaisia, että heihin oli mahdoton samastua. Hän ei voinut edes kuvitella yltävänsä koskaan lähellekään näitä mestarillisia muusikoita, jotka olivat kuin toisesta maailmasta. Selaillessaan *Rolling Stonen*, *Creemin* tai *Circusin* sivuja hän ei nähnyt ketään itsensä kaltaista. Teknisiä virtuooseja ja omittuisiin asuihin sonnustautuneita mystisiä neroja sen sijaan riitti, eikä hän tuntenut olevansa kumpaakaan.

Vasta sellaiset suoraviivaista punkia soittavat yhtyeet kuin Wire, Ramones, Sex Pistols ja The Stooges synnyttivät hänessä oivalluksen. Kuka vain voi soittaa bändissä. Myös hän itse. ”Kun punkrock löi läpi ja kuulin sitä ja tajusin, mistä siinä oli kysymys, ajoitus oli aivan täydellinen. Ajattelin, että luojan kiitos. Tämä on ihan mahtavaa!”²³

Chrisin himoitsemat levyt, kuten Bauhausin *Press the Eject and Give Me the Tape*, olivat vaikeampia hankkia kuin Van Halenin 1984, ja niiden jäljittäminen vaati sekä aikaa että vaivannäköä. Yksi hyvä paikka tällaiseen aarteenetsintään oli Fallout Records Capitol Hillin

kaupunginosassa. Toinen oli Tower Records Seattle Centerin tuntu-massa. Siellä erityisen hyviä vinkkejä cooleista undergroundlevyistä irtosi tuontipuolesta vastanneelta rähjäiseltä myyjältä, jolla oli lävis-tyksiä ja kalpeat kasvot. Englantilainen post-punkbändi Killing Joke oli Chrisille mullistava löytö, joka elvytti hänen rakkautensa rockiin, kun joka tuutista tuleva kaupallinen rock alkoi muuttua tupeerat-tujen hiusten ja sukkahousujen temmelyskentäksi.

Tässä musiikissa Chrisiin vetosi metelin lisäksi jokin muukin. Se oli synkkää. Se oli vihaista. Se oli toisinaan jopa masentavaa. Se puhutteli jotakin aivan toisenlaista ihmisyyden osaa kuin hänen rakkaat Beatles-levynsä. ”Olen miettinyt vuositolkulla, miksi tuntuu niin hyvältä istua pimeässä huoneessa kuuntelemissa Bauhausia. Mistä se johtuu?” hän kysyi. ”Ehkä selitys on siinä, että silloin ei tunne olevansa niin yksin näiden tunteiden ja synkkien ajatusten kanssa.”²⁴

Löytö ei olisi voinut tulla otollisempaan aikaan. Chris asui jälleen äitinsä luona ja oli perinyt äskettäin isoveljensä huoneen, joka oli perheen entinen autotalli. Se oli muunnettu äänieristetyksi treeni-tilaksi, jossa oli jättimäiset kolmensadan watin stereot. Pian siitä tuli hänen ikioma laboratorionsa ja musiikkipyhäkkönsä, jossa hän saattoi kuunnella, soittaa ja harjoitella tuntikausia kerrallaan.

Jossain vaiheessa paljastui, ettei autotalli ollutkaan täysin äänen-pitävä. Muuan naapuri nimittäin kuuli suuren oven takaa kantau-tuvan jyskeen ja päätti tutkia asiaa. Hän koputti Chrisin oveen ja esittäytyi. ”Hän sanoi: ’Minä olen Mark ja soitan bassoa, perustetaan bändi’”, Chris muisteli. ”Hän tunsi muita tyypejä samoilta kul-milta, ja yhtäkkiä meillä oli kaksi mahtavaa kitaristia.”²⁵ Kaikki neljä asuivat saman kadun varrella, ja jammailtuaan yhdessä muutaman kerran he päättivät ottaa itselleen kotikatunsa nimen. Jones Street Band oli syntynyt.

Heidän ohjelmistonsa painottui vahvasti nykyrockiin: paljon AC/DC:tä, Rushia ja Led Zeppeliä. Mukana oli myös jokunen punkbiisi Ramonesilta ja Sex Pistolsilta, ja sen lisäksi he yrittivät